

POVODOM ČLANKA »OPŠTINA U SISTEMU OPŠTENARODNE ODBRANE«

U »Vojnom delu« br. 3/1971. objavljen je prilog potpukovnika Lazara Đurovskog na temu »Opština u sistemu opštenarodne odbrane«. Na str. 46 tog članka stoji sledeće: »Jedna od dilema odnosi se na pitanje — da li je povoljnije obrazovanje dva organa (opštinski štab narodne odbrane i organ uprave nadležan za poslove narodne odbrane) ili, pak, ustanovljavanje u opštini jedinstvenog organa uprave za obavljanje poslova iz oblasti narodne odbrane. Po nekim mišljenjima, oba rešenja su moguća²⁰«. A, zatim, u fusnoti se objašnjava: »General-potpukovnik M. Pantelić, *Štab opštenarodne odbrane u opštini* (Politika od 4. jula 1969. i A. Petković, »Prava i dužnosti republika, pokrajina i opština u oblasti narodne odbrane («Opština« br. 4/69)«. Iz toga proističe da se ja zalažem za bilo koje rešenje, jer »oba rešenja su moguća«. Na osnovu toga bi se moglo zaključiti da sam za postojeće — status kvo rešenje, jer ako su oba moguća, a ja se ne opredeljujem ni za jedno ni za drugo, onda se stvar na to svodi. Međutim, istina je u nečem drugom. A ona se jasno vidi kada se doslovno citira odgovarajući deo mog priloga u Politici od 4. juna 1969. god. str. 8, koji glasi:

»Pre svega, mislim da duhu Zakona ne protivureči ni jedno ni drugo rešenje. Oba su mogućna i celishodna. *Ipak, mislim da je obrazovanje jedinstvenog organizaciono-formacijskog organa za stručno—operativno — izvršno rukovođenje opštenarodnom odbranom u opštini znatno povoljnije rešenje* (podvukao — M. P.)

Prvo. Time se izbegava neminovna pojava bar izvesnog koliziranja i dupliranja dvaju organa u pogledu stručno-operativnog obavljanja poslova opštenarodne odbrane. Dakle, viši stepen jedinstva u rukovođenju, a time i jedinstva u izgradnji svih osnovnih komponenata opštenarodne odbrane u opštini: teritorijalna odbrana, civilna zaštita i ratne pripreme privrede, društvenih službi i državnih organa.

Drugo. Ovo rešenje je materijalno-finansijski daleko jevtinije. Jer, obrazovani opštinski štab se uklapa u jednu već postojeću strukturu, koja ima odgovarajuća sredstva veze, administraciju, prostorije itd.

Treće. Na ovaj način se obezbeđuje efikasnije rukovođenje i korišćenje službi teritorijalne odbrane (veza, izviđanje, obaveštavanje, alarmiranje, RBH-kontrola teritorije), koje su po svojoj prirodi takve da obezbeđuju upotrebu snaga teritorijalne odbrane i civilne zaštite.

Četvrto. Ovakvo rešenje postavljaju i organizaciju civilne zaštite u opštini u znatno povoljniji položaj. Jer, jedinice, a naročito mere civilne

zaštite (evakuacija, sklanjanje stanovništva i materijalnih dobara, prva medicinska i veterinarska pomoć, RBH-mere, protivpožarne mere, maskiranje, zamračivanje, mere bezbednosti i druge) javljaju se, tako reći, kao organski neodvojivi deo celokupne delatnosti radnih organizacija, mesnih zajednica i društvenih službi. A time i njihovih celovitih ratnih priprema. Otuda je prirodnije da ostanu u domenu opšteg stručno-koordinatorskog rukovođenja sadašnjih upravnih organa narodne odbrane.

Peto. U slučaju neophodnosti prelaska zemlje iz mirnodopskog na ratni kolosek, može se, ako je to potrebno, opštinski štab narodne odbrane bezbolno izdvojiti iz mirnodopski jedinstvene u samostalnu organizaciono-formacijsku strukturu.

U vezi s mestom, ulogom i zadacima opštinskog štaba narodne odbrane trebalo bi reći još nekoliko reči. U miru, a razume se i u eventualnom ratu, struktura, a naročito broj ljudi u opštinskim štabovima, biće različiti, zavisno od vojno-političke pozicije opštine, jačine i sastava snaga teritorijalne odbrane, materijalnih i finansijskih mogućnosti i drugih faktora.

Razume se, ratna formacija i ovog štaba biće dva i više puta veća od mirnodopske. Ipak, neki osnovni zadaci i mirnodopskog štaba narodne odbrane u svakoj opštini su isti: organizacija i mobilizacija, materijalno-tehničko opremanje teritorijalne odbrane i obuka. Zato svaki opštinski štab, očevidno, mora imati jednog do tri čoveka za obavljanje svake od te tri vrste osnovnih poslova. Pored toga, svaki štab ima, pored ovog stručno-operativnog, i vojno-politički deo (komandant, politički komesar i drugi)«.

Mislim da se iz citiranog dela mog teksta jasno i nedvosmisleno vidi moje gledište u vezi sa problemom konstituisanja stručno-operativnog organa ONO u opštini, a i činjenica da to gledište, ne znam iz kojih razloga, drug potpukovnik Đurovski nije verno interpretirao. Zbog toga, a u duhu Zakona o štampi, molim da u sledećem broju »Vojnog dela« bude objavljen ovaj moj odgovor.

General-potpukovnik
Milojica PANTELIC